

Nr 140

Av herr **Sjöholm**, om förbud för statsråd att vara riksdagsledamot.

Det är i vårt land vanligt förekommande att medlemmar av regeringen tillika är riksdagsledamöter. Från rent statsrättsliga synpunkter finns väl föga att erinra mot ett dylikt system. I vissa andra avseenden synes det dock kunna vara mindre tillfredsställande.

I egenskap av riksdagsledamöter är statsråden icke helt fullgångna såsom varande icke verksamma och icke aktiva. De framlägger inga motioner, de interpellerar inte och ställer inga enkla frågor. De deltar inte i utskottsarbetet. Deras enda aktivitet består i att trycka på voteringsknapparna — ofta att rösta på det förslag som de som regeringsmedlemmar själva har lagt fram för riksdagen. Det är ingen särskild meningsfylld funktion.

De statsråd som tillhör riksdagen och där kan karaktäriseras som närmast passiva medlemmar tar upp platser för andra kandidater som skulle ha kunnat ta aktiv del av riksdagens arbete och där göra en måhända värdefull insats. Detta är otvivelaktigt en negativ effekt av statsrådets ledamotskap i riksdagen. Det saknas all anledning att i riksdagen ha ett antal ledamöter som på förhand är predestinerade till total passivitet i riksdagsarbetet.

Slutsatsen av de ovan redovisade synpunkterna — som icke torde kunna vederläggas — är att statsråd icke må vara riksdagsledamot. En förutsättning för en bestämmelse av detta innehåll är förekomsten av suppleanter för riksdagsledamöter — icke såsom för närvarande efterträdare utan suppleanter som rycker in vid förfall för ordinarie ledamot; denne senare har sitt ledamotskap kvar och inträder åter sedan skälet för bortovaron försvunnit. Ett sådant system skulle möjliggöra inval av presumtiva statsråd i riksdagen, och en störtad regeringsmedlemmar skulle även under löpande mandatperiod kunna intaga sina platser i riksdagen, som sålunda under mellantiden besatts av respektive ledamöters suppleanter.

Åberopande det ovan anförda hemställer jag,

att riksdagen måtte besluta att till grundlagberedningen överlämna denna motion för prövning av däri anförda synpunkter.

Stockholm den 20 januari 1970

Sten Sjöholm (fp)